СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 166. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЛИПНЯ 1950. No. 166. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 20. 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ОБМЕЖЕННЯ КРЕДИТІВ НА БУДОВУ ДОМІВ

Вашингтон, 18 липня. — Першим кроком у змаганнях до пристосування країни до воєнних потреб є обмеження кредитів на будову домів. Це обмеження міститься в розпорядку президента, висланім до Реймонда Фолея, адміністратора будови домів позичками з прилюдних фондів. Замість $1,250,000,000, призначених на забезпечення гіпотечних („мортґеджових") кредитів для будови домів, буде призначених на цю ціль тільки половина, тобто $650,-000,000. Це потягнення має на меті стримати інфляцію гроша, а водночас теж і заощадити стратегічні матеріяли, потрібні для воєнних цілей.

За цим першим розпорядком підуть дальші обмеження, які президент зголосить у Конґресі в середу. Для кінцевого приготування предявлення в Конґресі президент відбув засідання кабінету, підчас якого півтори години призначив на читання послання, яке буде передане Конґресові. Воно матиме далекосяжне економічне й історичне значення з огляду на воєнні події. Труман повторить головні точки послання у промові до народу по радіо й теледвізії в середу ввечір в год. 10.30.

МИРОВА ОФЕНЗИВА КОШТОМ ТРІЛЬОНА ДОЛЯРІВ

Дітройт. — Волтер Рутер, голова юнії автомобілевих робітників, вийшов з проєктом повести мирову офензиву, яка триватиме сто років і коштуватиме тринадцять біліонів долярів річно, тобто понад трілйон долярів. Рутер вислав цей плян до президента Трумана з проханням, щоб його обговорити в Об'єднаних Державах. Програма обіймає дев'ять точок. Між ними є вимога загального роззброєння, до якого мала б приступити й Росія.

БУДЕНЦ СВІДЧИТЬ ПРО БАРНЕСА ЯК КОМУНІСТА

Сенатська слідча комісія виявила, що кол. редактор комуністичного „Дейлі Воркера", Луїс Буденц, у своїм свідоцтві перед комісією 25 квітня заявив, що він вважає за комуністів Іосифа Барнеса і ген. Іванса Ф. Карлсона. Барнес це давніший редактор закордонних справ у щоденнику Ню Йорк Геральд Трибюн. Він потім був редактором щоденника „Пі Ем", переміненого на „Стар". Ген. Бригадир Карлсон був провідником групи званої „Карлсон рейдерс". Він уже помер.

● Австралійська партія праці обвинувачує Росію в спричиненні війни в Кореї. Вона теж закликає за нову допомогу австралійським збройним силам, що підуть на заклик Об'єднаних Націй боронити Корейську Республіку.

● П'ять американців згинули в Індії підчас летунської катастрофи в Патанкот, близько кашмірської границі. Знайдено тіла вбитих. Усіх згинуло 28 осіб.

ПОМЕР ПОСОЛ СТРИК У КАНАДІ.

У вівторок вранці 11 липня помер на літниську в Лейк дю Бонн, у провінції Манітоба, провінціяльний ліберальний посол Микола Стрик із Ст. Клеменс. Смерть наступила від серцевої недуги в 54 році життя. Він походив з України, а в Канаду прибув у 1909 р., учителював 26 років у прилюдних народних і середніх школах, а теж був директором школи. Послом був вибраний в 1945 р. а перевибраний наново великою більшістю голосів минулого року.

ТОТАЛЬНА ВОЄННА ПРОГРАМА В КОНҐРЕСІ

Вашингтон, 18 липня. — Республіканці й демократи в Конґресі виявили сьогодні свою готовість сповнити всі домагання президента, які він вважатиме за потрібні, щоб пристособити націю до тотальної війни. Саме тоді, коли Конґрес заповідав свою готовість сприйняти програму президента, яку він має зголосити в середу, серед конґресменів слідне було зрозуміння, що війна в Кореї є тільки одним кроком російської агресії. Конґресові провідники годяться на продукцію зброї день і ніч і на заряджения повної мобілізації на домашньому фронті, а тільки не погодилися ще над способами економічної контролі. Непорозуміння складаються на партійнім тлі, одначе обі партії готяться, що патріотизм повинен бути мотивом діяння, а не примус. З цією думкою вони йдуть уперед у підготові програми, яка має стримати комуністичну небезпеку.



Мапа Південної Кореї, яку виготовив Г. Колодій (Шікаґо, Ілл.)

СТВЕРДЖУЮТЬ ПОШИРЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА В АФРИЦІ.

Вайтби, Онтеріо, Канада. — На зїзді протестантської Світової Ради Церков помічник генерального секретаря, англіканський єпископ Стівен С. Ніл ствердив, що в Африці поширюється християнство на великі розміри. Він покінчив недавно відвідини шости британських колоній в тропікальній Африці й довідався, що перед сто роками не було там ні одного християнина. Тепер є їх уже шість мільйонів. З них є половина протестантів, а половина католиків. Одначе матеріялізм і безбожництво і тут роблять свою роботу, пригадав єпископ.

● Афганістан заключив торговельний договір з СССР; з приводу того влаштовано в Москві великий бенкет.

АРМІЯ ПОТВЕРДЖУЄ ПРИЯВНІСТЬ СОВЄТСЬКИХ ДОРАДНИКІВ У КОРЕЇ

Команда армії має точні інформації, що совєтські офіцери є дорадниками комуністичної армії в Північній Кореї. Таку вістку оприлюднено у Вашинґтоні в будинку Пентагон, де находиться кватира красвої оборони. Яких 10-20 совєтських дорадників перебуває постійно при командах північно-корейської армії, а це вказує, що корейська агресія не була ділом самих корейських комуністів. Свідомість того факту ускладнює саму корейську проблему, а теж спричиняє трудноші в передбачуваннях американської команди, на які розміри треба приготовляти кампанію в Кореї. З того теж виринає небезпека труднощів в транспортах з Америки до Японії та Кореї, бо по дорозі вже являються ворожі субмарини.

БРИТАНІЯ ГОТОВА ДО ОБОРОНИ

Лондон, 19. липня. — Міністер праці, Джордж Айзакс, заявив у британській палаті послів, що британські збройні сили є приготовані на всякі наглі випадки Зате відмовився говорити про цю справу, хоч посли натискали, бажаючи ремонатись, чи так дійсно є, як міністер говорить. Хотіли знати теж, скільки зголошується охотників, який є резервовий стан і т.п. Поза урядом думають, що оборона Британії недомагає.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ІНФІЛЬТРАЦІЯ В КОРЕЇ

Токіо, 19. липня. — З того, що доносить розвідча служба, з поля боїв в Кореї, треба заключати, що комуністична Північна Корея добре підготовила свій напад, висилавши перед нападом у Південну Корею спеціяльних агентів та партизанів. Перші доносять комуністам про рухи американських військ, а другі обстрілюють ці війська з засідок машиновими крісами. Інші ніби працюють на полі, як робітники, слідкують за воєнними операціями і переміновуються, як тільки трапляється нагода в снайперів, вживаючи захованої в полі зброї.

ЦІЛА НОВА ДИВІЗІЯ З 5,000 ВОЯКІВ ПРИПЛИЛА З ЯПОНІЇ ДО КОРЕЇ

Південна Корея, 19. липня. — Знеможені американські частини в Кореї дістали першу більшу допомогу: славну Кавалерійську Дивізію в силі 5,000 вояків з гарматами та повзами. Вони причалили до пристані Пуганг, яка находиться на східнім побережжі Кореї. Море, яке вони перепливали, було повне субмарин. Нема сумніву, що це були совєтські субмарини. Недалеко Пуганг стояли комуністичні частини, але нові американські сили з ними ще не ввійшли в сутички, хоч уже зайшли сім миль в глиб країни. Мабуть обидві воюючі сторони бояться наразі більше наближаючогося тайфуну, ніж стріляниини. Американське командування було приготоване на довшу боротьбу при виладуванні вояків з корабля на сушу, але ворог, як виглядає, — налякався бомбардування з корабля та літаків, а на таке заносилось. Тому відступив. Командуючий генерал нових частин, як вийшов з корабля, що приплив з Японії й вступив на корейську землю, заявив короткий приказ таке: „Наше завдання вбивати комуністів Північної Кореї так довго, поки Об'єднані Держави не переможуть в Кореї".

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ НЕ ДІСТАНЕ БІЛЬШЕ БРИТІЙСЬКОЇ НАФТИ

Лондон, 19. липня. — Британське міністерство закордонних справ проголосило, що припинило дальші достави нафти червоному Китаєві. Проти тих достав піднімались в американській пресі протести. Урядово заповіджено, що вся нафта на Далекому Сході буде зарезервована тільки для британського вжитку. Запотребування ці, кажеться далі, дуже зросли, як почався воєнний конфлікт в Кореї. Тим давніше, заявляє уряд, продавано нафту китайцям тільки для цивільного вжитку. Тільки одинока Шел Компані продавала комуністам. Газоліну, яка є на складі, призначать тепер тільки для вжитку фльоти і Повітряної Сили.

ЧЕРВОНІ НАСТУПАТИМУТЬ В НАПРЯМІ НА ПУСАН

Токіо, 19. липня. — В кватирі головнокомандуючого генерала Мек Артура переконані, що дальший наступ комуністичних військ в Кореї буде йти по головним шляху постачання американської армії, який тягнеться через Теджон в напрямі американської бази в пристані Пусан. В тій цілі комуністи скупчують уже більші сили. Американські війська задумують укріпитися в горах Тебек, які зачинаються яких 35 миль від Теджон і там перетяти ворогові шлях на Пусан.

ТІЛЬКИ 1,300,000 РАДІО-АПАРАТІВ У СОВЄТАХ

Лондон, 19. липня. — Навіть один процент населення СССР не слухає „Голосу Америки", ні цього, що передає британська Бродкестінґ Корпорейшен. Таке проголошує по докладнім провіренню Виховна, Наукова та Культурна Організація Об'єднаних Націй. Образовано це на підставі офіціяльних совєтських звітів з 1947 року. Новіших нема. В Злучених Державах, кажеться у звіті, кожних двох людей має радієвий апарат. Знова в Британії кожних двох людей купує кожного дня щоденну газету. В цілому світі є 160 мільйонів радієвих апаратів.

● Пальміро Тольятті, провідник італійських комуністів, виїхав кудись з Італії. Як догадуються, він вибрався на тайні наради Комінформу, учасниками яких будуть тільки особи, що займають найвищі місця в комуністичній ієрархії Европи.

ПРОДУКЦІЯ СТАЛІ ЗРОСТЕ ДО ПОНАД СТО МІЛЬЙОНІВ ТОН РІЧНО

Тринадцять провідних продуцентів сталі в Злучених Державах склали пляни для підвишки продукції сталі на 6,-363,000 тон перед кінцем 1952 року, тобто разом з теперішньою продукцією до 105,750,-000 тон річно. Для осягнення цеї видатности буде поширена праця в сталівнях у Питсбурґу й Шікаґо, а крім того будуть побудовані нові сталівні над рікою Делевар, на південь від міста Трентону, в стейті Ню Джерзі. Річна продукція буде на 16,000,000 більша ніж була продукція підчас найбільшого руху підчас другої світової війни. У такий спосіб Америка випродукує 18,700,000 тон сталі більше ніж виносить вся інша продукція сталі в цілому світі, включаючи вже й Росію. Не зважаючи на ці приготування підприємці приноровляться до заряджень президента, які він зголосить в Конґресі в справі приділу продукції сталі. Крім кількости буде теж приспішене темпо продукції, щоб заспокоїти воєнні потреби країни.

ПРОТИ ВИЗИСКУВАННЯ ДІПІСТІВ ПРИ РОБОТАХ

Олбені, у стейті Ню Йорк. — Едвард Корсі, голова стейтової комісії для переміщених осіб, остеріг підприємців, що стейт почне доходження проти таких роботодавців, які визискують нових імігрантів при праці. Нові імігранти працюють уже від двох років в різних околицях стейту і впродовж того часу можна було поробити різні помічення. Від червня 1948 р. до кінця червня 1950 р. приїхало до стейту Ню Йорк 47,522 скитальників з Европи. Це є 29 відсотків нової імміграції. Комісія надіється примістити 28 відсотків усіх переміщених осіб, які прийдуть до Злучених Держав на підставі нового закону, який встановляє загальне число імігрантів зі скитальщини на 241,000 на протязі найближчих двох років.

ВІЙНА ДОПОМОГЛА КУБІ ВИПРОДАТИ ПРИПАСИ ЦУКРУ.

Гавана, столиця Куби. — Щойно перед кількома тижнями продуценти цукру були стурбовані великою надвишкою, а тепер вони опинилися в незвичайно корисним положенні, бо цілий біліон фунтів цукру могли продати до Злучених Держав негайно після вибуху війни в Кореї. Що дивніше то те, що ціна цукру не пішла вгору, а навпаки, впала тому, що власники не турбуються втримманням великих припасів надвишки.

В АМЕРИЦІ

● Буденц має виявити імена 400 провідних комуністів, коли його закличуть на чергове переслухання в палатній комісії неамериканських діянь. Кажуть, що він виявить подробиці з убийства Троцького в Мексику в 1940. р.

● Америка будує по 200 літаків місячно. Це тільки, кільки виносить місячні втрати в Кореї.

● До Канади приїздить о. Павло Мицкевич, генеральний консултор ЧСВВ. Він живе постійно в Римі. Разом з ним приїде монс. Иосип Мосьйолі, референт Східної Конґреґації.

● Спеку й посуху на 30 днів, від половини липня до половини серпня, передбачує Бюро Погоди у Вашинґтоні. Найбільше дошкульна буде вона в стейтах на схід від Мисисипі. У середньо-північних стейтах будуть обильні дощі.

● Арґентинський контингент до Кореї мусить бути затвердженний конгресом у Вуенос Айрес. Тому висилка армії до Кореї буде припізнена, сказав міністер закордонних справ. Нікараґва заявила теж свою готовість. Бразилійська військова експедиція буде вислана тільки на знак солідарности. Інші південно-американські республіки виплють припаси.

Озвірілі червоні вбили 30 ранених американських вояків

Головна квартира американських збройних сил в Кореї, 19. липня. — Американські воєнні кореспонденти зібрали багато нових фактів, які доказують, що комуністичні війська далі допускаються страшних жорстокостей і вбивають ранених американських вояків, офіцерів, а навіть військових духовних. Одної тільки минулої неділі вбили вони при відвороті американських частин коло 30 ранених вояків. Точного числа ще не можна подати, бо ще не зібрані всі відомости. Сержант Арнольд МекКені з Нюпорт, Вермонт, зізнав, що він знає, що червоні вбивали минулої неділі американських вояків, та що вони вбили навіть католицького військового капеляна в моменті, як клав хрест над раненим вояком. Капітан Д. Е. Сендстром заявив, що бачив, як вбили капеляна, зате знає з першого джерела, як червоні постріляли в ногу медичного офіцера, що помагав раненим. Цей офіцер заявив, що всі ранені, що тоді попали в руки червоних, були на місці постріляні. Вбиваючи ранених червоні робили багато галасу. Згаданого офіцера відвезли в тили армії. Мек Кені і Сендстром згідно заявили, що ранені американські вояки були поділені на дві партії. З тими, що могли йти, пішов медичний сержант, а капелян та медичний офіцер залишилися з тими вояками, що були важко ранені й не могли йти. Червоний вояк постріляв медичного офіцера і ранив його, так, що він покотився в рів. Вояк ще стріляв двічі до рову, потім пішов вбивати других ранених. Нічого медичний офіцер дійшов до американської фронтової лінії й звітдам його відвезли далі. Сержант Честер В. Ван Орман з Ґардинер, Мейн, розповів про геройства мінометчиків з попаленими руками. Казав, що як привів ранених на постій, де було 30 нош, то всі були порожні. Як червоні попали на постій, то забрали і повбивали усіх ранених, що лежали на ношах. Мек Кені додав до цього оповідання, що він був в Бельгії окружений німцями 8 днів і була там, під Бастонь крівава боротьба, але вона не дасться порівняти з тим, що діється в Кореї: Тут просто добивають.

ГРАМОТНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Оттава, Канада. — Якщо комунізм має бути стриманий, то треба поширити по цілому світі грамотність і вищу освіту. — До такого заключення прийшли передові учительські організації, які приїхали сюди для підготови Світової Учительської Організації. У багатьох країнах, де панує велика неграмотність, нарід легко можуть ошукати диктатори. Учасники підготовчої конференції, в числі 250 осіб, висловили погляд, що треба скласти фінансову програму, з видатками кількох біліонів долярів, щоб виповнити Четверту Точку з інавгураційної промови през. Трумана. Американські делегати звернули увагу, що час уже покинути розтратність при обговорюванні комунізму, а треба ясно сказати світові про совєтську агресію, коли почнеться новий шкільний рік після вакацій.

АРМІЯ ОБНИЖУЄ ВИМОГИ ПРИ УМОВІЙ ПРОВІРЦІ

Дотеперішні вимоги найвищого умового здоровя при поборі рекрутів до армії будуть зменшені, як це оприлюднює командант південного поборового дистрикту Ню Йорк-Ню Джерзі, полк. Вилієм А. Ґавіланд. З огляду на високі вимоги при бранці підчас миру багато добровольців не прийнято до армії. Це вплинуло на стримання доплину добровольців до збройних сил. Закон про побору службу вимагав 70 точок до признання кандидата спосібним, а комісії вимагали аж 90 точок. Тепер комісії будуть приноровлюватися до постанови закону, щоб дати нагоду добровольцям вступати в більшій кількости до збройних сил. Крім того рекрути, відкинені в одній провірці, будуть покликані до нової провірки за шість місяців. Це дасть нагоду молоді попрацювати над покращенням здоровя і фізичних та умових сил. Загалом тепер запанував настрій, щоб дати спромогу якнайбільшому числі молоді вступати до армії з огляду на наглі запотребування вояків на війну.

ТЕЙДЖОН ЩЕ В АМЕРИКАНСЬКІМ ПОСІДАННІ

Токіо, 19. липня. — З найдалі висуненої фронтової лінії повідомляють, що Тейджон ще далі в американських руках, завдяки геройству американських вояків, а теж і тому, що червоні дещо себе ослабили коштовним форсуванням переходу через ріку Кум, так, що навіть мусіли припинити дальший наступ і почати переводити перегрупування. Впродовж останніх 24 годин не було ніякої поважної активности по боці комуністичних частин. Можна тільки завважити підготовку до наступу на залізничу станцію. Червоні пробують теж побудувати міст на ріці Кум та перетягати через ріку нові повзи, але це їм не вдасться через постійні американські налети та бомбардування. Можливо, що й це є причиною стримання червоної офензиви, бо — як твердить ген. Дін — червоні без повзів вперед не йдуть. У всякому разі американці в Тейджон не загрожені, а відступлять в місця, з яких легше обороняться, поки не надійдуть більші сили.

АТЛІ, ЧОРЧИЛ, МЕНЗІС—ОДНА РУКА, ЯК КОМОНВЕЛТ В НЕБЕЗПЕЦІ

Лондон, 19 липня. — Цілий світ мав ще одну нагоду подивляти патріотизм провідних людей Англії та Британської Спілки Народів. Нагоду до цього дав приїзд австрійського прем'єра, яким є лібераl Роберт Ґордон Мензіс, що прибув до Лондону, щоб порозумітись щодо спільної економічної та оборонної політики. Мензіс заявив, що мусить бути для усіх членів Комонвелту одна і та сама політика, як оборонна, так і закордонна. Як лібераl, казав Мензіс, він може сваритися з Атлі (Клемент Р. Атлі, лейборист і британський премієр) в справі сталі, але ніколи в справі — волі. Знов Атлі, поглянувши в бік свого довголітнього противника Чорчила (Винстон Чорчил, британський провідник консервативної опозиції), приязно усміхнувся і потвердив думки, які висказав Мензіс. Як прийшла черга на заяву Чорчила, він запевнив співпрацю консервативної партії у справах оборони країни і додав, що які великі не існували б різниці між Британією і Британською Спілкою Народів та як не були б поділені партійно англійці, коли йдеться про найвищі справи „ми всі повинні діяти як одно тіло й стояти разом і так перемагати, або гинути". Чорчил звернув ще увагу на „історичний момент", який переживаємо та на великі напруження в цілому світі. В такому моменті кожний повинен знати свій обовязок і виконувати його без страху „так, як це ми робили у недавньому минулому".

В СВІТІ

● Комуністичне радіо Північної Кореї передало під датою 19. липня, що червоні війська заняли Нонсан, який лежить на головному залізничому шляху, який веде з Тейджон до пристані на західньому побережжі. Воно теж розголошує, що комуністичні війська вбили 2,500 американських вояків і 100 полонили в битві під Тайбонг, на південний закруті ріки Кум.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОВА НАРОДУ

„Що думав би про нас Сталін, якби він так знав характер цього континенту?", питав себе колумніст Френк Кінґдон, вибравшись на літо в чудові колорадські гори та прислухуючись там з великим здивуванням розмовам, предметом яких були ті самі теми, про які говориться й деінде. Але найдивніше це, що думки, які він почув, нічим не відрізнялись від тих, які доводилось йому чути в інших місцевостях. Не диво, що Теодор Рузвелт раз казав, що треба встановити закон, який вимагав би від кандидатів до Конгресу, щоб спершу відвідали усі стейти і приглянулись всюди, як живе нарід та почули, що він думає, бо щойно тоді будуть кращими його представниками та речниками.

Отже в горах говорили тільки про одно, про Росію і війну в Кореї. Усі ці звичайні люди були тільки одної думки: Доволі уступств і боротьба до кінця, за всяку ціну і де б вона не велась. Кінґдон каже, що йому дуже бажалось, як він вечорами прислухувався таким розмовам при ватрі, високо в горах, щоб теж Молотов був присутнім і почув ці слова, які виходять з простої американської душі. Тоді, пише Кінґдон, Молотов навчився б з тих слів за три години більше про американський нарід, ніж з того, що йому виясняла його інтеліґенція впродовж трьох років.

Це щось надзвичайне, як та американська демократія діє, пише далі Кінґдон. Бо ж відчувається, що нарід, розсипаний на просторі 3,000 миль довгім і 2,000 миль широкім, є рішучо чимсь містично зв'язаний. Це дається відчути і пізнати щойно в годині небезпеки. Тоді — ми всі одно! Ніхто навіть не знає, як це діється, але кожний завважує, що так є. І це, пише Кінґдон, дає йому безмежну віру в силу демократії. Коби так Громико, каже він, вибрався на 4 тижні в дорогу по Злучених Державах і поговорив з людьми, тоді він певно пігнав би якнайскорше до Москви, щоб упередити завчасу своїх начальників щодо „вагаючоїся демократії". Хоч він повинен би знати з американської історії, як то американський нарід довго вагався, заки пішов до боротьби з Британією за свою незалежність. Зате, як тільки переконався, що нема іншого виходу, тоді за одну хвилину піднявся він увесь як один муж, а його речник, Тома Джеферсон, заявив, що як британський парлямент захоче видавати для американського народу закони, тоді „він приложить свою руку до того, щоб цілий острів затопити в морі".

Подібне, пише Кінґдон, відзивається в американському народі й тепер у відношенні до Росії. І то відзивається всюди, в горах і на долах, в містах і селах. З Росією, пише Кінґдон, волів би американський нарід, як свого часу з Британією, бути в ближчій дружбі, як з якою іншою нацією, але як бачиться, то Росія підміновує незалежність Америки та нищить свободи інших націй, а цього американський нарід уже не стерпить.

Глупота московських аґентів — зі страху, чи щоб приминитись Кремлеві — представляє, каже Кінґдон, американський нарід Політбюрові як нарід „розбитий" і „хитаючийся", який можна залякати терором. Та варварський терор ніколи не спаралізує американського народу, кінчить Кінґдон, він тільки запалить його до боротьби.

Це така реакція на вісті про большевицьку брутальність над американськими вояками в Кореї.

До зрозуміння теперішньої кризи

Цілком несподівано вислано до Англії дві американські надфортеці марки Бі-29.

Коли б так ці надфортеці виїхали до Кореї, не було б у тому нічого замітного. Та висилка надфортець до Англії вказує на небезпеку не в самій Кореї, де ведеться війна, але й в інших частинах світу. Не йдеться зрештою про саму небезпеку, бо про це пишеться від часів проголошення Доктрини Трумана й висилки військової та матеріяльної допомоги до Греції й Туреччини. Тепер ідеться про зрозуміння небезпеки, яку досі деякі кола легковажили. Це небезпека мілітарної сили підсовєтських сателітів, як це показалося в Кореї.

Заки комуністична Корея почала аґресію, американські дипломати — а теж і деякі европейські — легковажили сателітів, як самостійну воєнну одиницю. Навіть Югославія, на думку деяких, не мала б труднощів, коли б так прийшло до зудару між нею й Болгарією, Угорщиною чи Румунією. Американські спостерігачі рахувалися тільки з нападом самої Червоної Росії на Югославію, а погрози сусідів вважали перехвалкою й війною нервів. Напад Кореї цілковито змінив думки у Вашингтоні і тепер іде там „переоцінка цінностей", а за цим піде й відповідна акція.

Західні держави й собі зрозуміли цілу грозу положення. Вони бачуть, що для них нема ніде в світі іншої резерви, крім одиноких Злучених Держав. Як довго оборона Західної Европи не є наладнана на европейській базі, так довго Західні країни мусять рахувати в першу чергу на американську летунську силу на випадок несподіваного нападу на будь-яку з них.

Самий Вашинґтон прийшов до висновку, що відворот тепер не можливий. Якщо б американським військам прийшлося залишати оборону Кореї, то це було б рівнозначним з капітуляцією на цілій лінії, бо кожна інша сателітська країна могла б опісля почати свій наступ з таким самим успіхом, який мала б комуністична Корея.

Таке переконання вашинґтонських кол матиме далекосяжне значення на дальшу підготову тотальної мобілізації американських ресурсів та ресурсів усіх вільних країн. Американська програма, як тепер думають, буде переводжена етапами. Уряд не виявляє явно своїх повних плянів, одначе їх складає, поліпшує й добирає відповідних засобів.

На Корею потрібно буде 4—6 біліонів долярів. Можливо, що ці видатки будуть більші, бо можна буде взяти гроші вже давніше ухвалені на зброю, а досі ще не видані. З тих фондів ледви один біліон потрібно буде на саму Корею, а решта буде видана на розбудову уладжень і устаткування для збройних сил, які можуть бути вжиті в кожній частині світу, як тільки зайде потреба.

З ухваленням видатків у Конґресі не кінчиться завдання країни. Предявлення домагань у Конґресі це тільки вказівка для населення, як йому поводитися серед такої кризи. У першу чергу вирібника будуть мусіли приноровитися до вимог часу і перемінити свої фабрики та підприємства на воєнні заводи. З переміною заводів піде переміна в їх часі праці. Деякі заводи мусітимуть працювати безперервно цілу добу, а це знову відібється на робітниках. Не буде часу на страйки, на довгий спочинок, на нарікання. Може прийти хвилина, в якій забракне робучих рук.

Коли б прийшов такий критичний час, тоді треба буде переводити перевишкіл робітників, щоб збільшити видатність їхньої праці. Якщо приватні підприємства не могли б дати собі з цим ради, тоді уряд мусітиме перебрати заводи під свою опіку і вести їх на підставі воєнних законів, які підготовляються, або які готові ще з попередньої війни.

Досвід, набутий в останній війні придасться тепер і тільки треба буде доповнень з огляду на небезпеку нападу з повітря.

Микола Чубатий.

Український націоналізм— ідея та люди

II.

Український націоналізм, як ідея, що наказує ставити інтерес цілости українського народу перед всякими міжнародними солідаризмами, зродилася ще перед першою світовою війною. Її батьком звичайно вважають східно-українського діяча Миколу Міхновського, що мимо свого випробованого патріотизму впродовж десяток літ ще перед революцією (1917), не мав майже ніякого впливу на громадські справи України та зрозуміння в часі революції. Щойно національна катастрофа створила пригожий грунт для його світогляду, коли українські маси зрозуміли, що всякі міжнародні солідаризми це ошуканство, на яке давався ловити українець в часі революції. Тому Україна програла на цілій лінії. Російські соціялісти та демократи, більше чи менше праві та ліві, мимо гарних фраз були на ділі такими самими російськими імперіялістами, як чорна сотня з часів царату, як ще не гіршими. Ніхто не застосував до українського народу таких диковинних методів, як саме найлівіші соціялісти, большевики.

Життя під чужою окупацією зродило український націоналізм.

Таке саме було на Західній Україні. Боротьбу проти природного права українського народу бути господарем на рідній землі. розпочали перші польські соціялісти. Це вони під проводом свого лідера Гавзнера перші розгорнули боротьбу у Львові проти української влади. Польські соціялісти залізничники стали у Львові першою кадрою польського наїзду на Західну Україну. Польськими соціялістами опановані робітничі юнії в Західній Україні виразно кривдили українського робітника та фаворитували поляків. По кожнім страйку жертвою падали завжди українці.

На західно-українськім селі польський людовець, член польської селянської партії, став найбільше непогамованим та брутальним колонізатором, що відбирав українському безробітному селянинові всяку надію дістати хоч кусок з парцельованих панських ланів, на яких колись століттями томилися його предки, панщизняні хлопи. Цю захланність мазурського хлопа, повязану з польським імперіялізмом, найкраще зясував лідер польської людової партії В. Вітос. Він сказав, що тільки так далеко на сході буде Польща, як далеко її межі заоре польський хлоп-колоніст.

Роздроблення української селянської посілости в наслідок зросту домагалося конечного відпливу частини української селянської молоді до міських занять. Але й тут польський окупант замикав всякі можливості прожитку для української селянської дитини. Всяку роботу, чи то на залізниці, пошті чи в інших державних підприємствах, майже без виїмку призначувано для поляків, звичайно зайдів з далекого польського заходу.

Висилювався український селянин з останнього та посилав дитину до школи, але по роках набирав переконання, що його дитина при Польщі не може дістати ніде праці, ні в школі, ні в уряді, бо український інтеліґент був так само відсуваний Польщею, як й селянин при парцеляції землі, як робітник в робітничій юнії. Українські маси наочно переконалися, що не солідарність робітничих мас, голошена соціялістами, а тільки солідарність всіх українців, тільки національна революція, закінчена успішно відбудовою української держави, знищеної червоними росіянами та поляками, може принести краще життя для українських мас. Щойно тоді український селянин та його діти дістануть ті блага, що тепер спливали при польській державній владі на польського селянина, робітника та на його діти.

Само життя, дійсність чужинецької окупації, стали найкращим пропаґатором українського націоналізму. Ніколи українські маси, а мабуть ніде інде у світі маси селянсько-робітничі не були так глибоко переконані, що існує тісна солідарність інтересів поміж масами та інтелігенцією, як це було в Україні, поміж українськими масами та їх Церквою, поміж теперішним життям українських мас та українською національною традицією.

Націоналізм, це патріотизм.

Та рівночасно слід памятати, що це були свіжі часи безпосередньо по невдалій визвольній боротьбі. Мало не в кожній хаті хтось згинув або набув каліцтва за Україну в боях під Львовом, чи під Києвом. Дійсність чужинецької окупації та ці жертви за визволення нації ставали в очах досі неосвіченого українця природними та конечними жертвами, гідними пошани та правдивого героїзму. А звідси родилося переконання, що всякі жертви дальшої боротьби за визволення з національно-соціяльного гнету українців є конечні.

Український націоналізм приняв подвійне русло-леґальної та нелеґальної боротьби. Українським націоналістом в душі був властиво кожен чесний українець, революціонер чи навіть назовні льояльний державний урядовець, духовний чи світський. Націоналістами була переважно молодь без огляду на це, хто її організував — Церква, спортові організації, Луги, чи навіть соціялістично-радикальні Каменярі. Молодь йшла за природною струєю українського самозбереження, бо український націоналізм був дослівно рівнозначним з українським патріотизмом, українським самостійництвом.

Націоналізм в Україні, це не партія, а патріотичний рух.

Безперечно, що організований революційний націоналізм спершу в Українській Військовій Організації а згодом в Організації Українських Націоналістів був поважною погоновою силою, що постійно актуалізував потребу боротьби за визволення України, одначе було б помилково думати, що він був керівником могутнього національно-патріотичного руху на рідних землях, або його ідеологічно оформлював. Вплив організованих націоналістів на націоналізм мас в Україні був зглядно невеликий, а всякі проби ідеологічно його наганати до націоналістичних рухів на заході звичайно кінчилися невдачею.

Для прикладу пригадати б тільки постанову організованих націоналістів переняти тотальний провід української молоді, як це показалося з нагоди свята „Українська Молодь Христові" 1933 р. Організація видала наказ бойкотувати свято, як таке, що не відбувається під її командою, а проте свято випало незвичайно величаво, бо відколи існував Львів, він не бачив такої могутньої української національної манифестації, біля 80 тисячних мас, як це було на святі „Українська Молодь Христові".

Були проби перекинути навіть антисемітизм на український грунт, були відокремлені випадки нападів на жидів, одначе рішуча постава українських патріотичних мас скоро зліквідувала цей чужий новородок на західно-українськім грунті. Відносини до жидів укладалися на засаді економічної вільної конкуренції українських кооператив та жидівських приватників; зокрема по селах звичайно в користь перших.

Одним словом український націоналізм як масовий рух показався величним рухом українського патріотизму. Він зберігав за собою старі національні традиції та святощі. Він був християнським, правдиво демократичним та гуманним рухом, як ціла кількастолітня традиція української нації.

Україна це велика справа.

Український націоналізм вносив як нове це, що він викидав на смітник давню австрійську льояльність русина, супроти влади, а на давних російських займанщинах нищив малоросійщину. На їх місце він ставив серіозний підхід до справи визволення України. Український націоналізм поміж двома світовими війнами вчив українські маси, що Україна це велика справа, якої не здобути патріотичними фразами, а тільки важкими жертвами аж до жертви свого життя включно.

(Докінчення на стор. 3-тій).

Ольга Мак. Авторські права застережені!

„ЄЖОВЩИНА"

(Уривок з автобіографічних матеріялів).

43)

На роботу, навіть найгіршу, я не мала виглядів. Мій диплом позбавляв мене права брати працю нефахову, а за учительську посаду також не можна було думати, бо мене навіть і з професійної спілки викинули. А тим часом життя ставило свої вимоги, і діти хотіли їсти...

Коротше кажучи, становище було розпучливе.

Одного дня, саме в обід, до мене приходить мій сусід Федір.

— Оце диво? — кажу їдко. — І ви не побоялися до мене прийти, та ще й серед білого дня?!!

— Тихше, тихше! — відповідає сусід. — Відповідні люди знають, що я маю у вас бути і в якійсправі.

— Аж так?!

— Аж так! — іронічно підтверджує Федір. — Я прийшов до вас відібрати книжки. котрі позичив ваш чоловік в інститутській бібліотеці.

Я знаходжу потрібні книжки і віддаю.

— Тепер, — каже відвідувач, міняючи тон, — хотів би я вам де-що сказати, але на ваше слово чести, що ви мене не зрадите...

— Можете бути певні!

— Отже, так: я вам раджу виїхати звідси, і то — негайно!

— Виїхати?! Куди?

— Все одно, куди, але — найдалі з України!

— Чи ви думаєте над тим, що говорите?! З чим я маю їхати, коли за тиждень у мене грошей навіть на хліб не буде!... І... до кого їхати??

І все ж таки я вам ще раз кажу, що ви мусите виїхати!!! Продавайте меблі, продавайте все, що можете, і — їдьте! Хоч би вам прийшлось їхати з порожніми руками. Послухайте мене, я не говорю на вітер!... Буду з вами одвертий до кінця: начальник „Спецвідділу" Царик, котрий був у вас на ревізії, вже кілька разів викликав мене на одверті розмови про вас. По його тоні і окремих висловах я переконався, що вам загрожує небезпека... Він є страшно злобний і не може вам подарувати вашої поведінки підчас ревізії. Тому я прийшов вас попередити...

— Дякую! — кажу йому. — Я подумаю над вашими словами...

Сусід вже збирається виходити, але раптом з дверей повертається до мене:

— І... ще одно: робіть щось зі собою!

— Що ж я маю зі собою робити?

Він бере мене за руку і підводить до зеркала.

— Подивіться на себе! Бачите?

— Ні, нічого не бачу...

— Не бачите?! Не помічаєте, що з вами зробилося за цей час?!! Та ви ж маєте вигляд, — не гнівайтесь за правду! — божевільної! Моя жінка каже, що боїться на вас дивитися. Звичайно, у вашому положенню трудно виглядати добре, але все ж таки всьому є межа!

— То щож мені робити?...

— Що робити? Думати більше про дітей, менше гризтися, менше плакати і міцніше тримати себе в руках!

Я мимоволі посміхаюся.

— Ви помиляєтесь, дорогий сусіде! Я себе так тримаю в руках, як не може себе тримати навіть мужчина. Про жінок я вже взагалі не говорю... А щодо сліз, то... чи ви повірите, що я ще ні разу не заплакала, відколи вийшов вирок?! Не можу з себе видушити жадної сльози!

Федір широко розкрив очі і від здивування сів.

— Ви правду кажете?!!

— Правду!

—То ви в такому разі є насправді божевільною!!! Плакати забагато — шкодить, але виплакати горе — муситься! Кажуть, що мужчини глибше переживають, бо не мають схильности плакати. Але тут би і мужчина заплакав! Чи ви маєте кам'яне серце?...

— Ваша правда, Федоре: моє серце від довгої муки закам'яніло!...

— То розбийте цей камінь! Розбийте, бо він задушить вас!!!

Я також сідаю.

— Чи ви чули, — питаю його, — казку про чарівне яйце? Ні? Отже, слухайте! Колись Бог замкнув у чарівне яйце всі нещастя світу і доручив його велитневі, щоб вкинув його в море. Але цікавий велитень по дорозі до моря не витерпів, вирішив заглянути всередину яйця і розбив його. Розбив і настрашився, бо з маленького яйця почали виповзати величезні страховища, і велитень, хоч як мучився, не міг їх зібрати назад. Так нещастя розійшлись по світу...

Моє серце, сусіде, зараз цілком нагадує таке чарівне яйце. Там зібране щось таке страшне, таке велике, що його не можна розповісти!... Тільки одного разу, — для вас все одно, коли, — сталося так, що мені вдалося мої болі, мої великі болі і страждання зібрати докупи і втиснути в дуже, дуже міцну шкаралупу і там замкнути... Відтоді я вже не вразлива. Моє серце не може більше нічого змістити, і те, що зломало б кожну людину, тепер проходить мимо мене... І я так довго буду невразливою, поки моє серце буде замкнене... Але коли б я поцікавилася тим, що ношу в душі і розбила б за вашою порадою кам'яну шкаралупину, то...

— То — що?...

— Я боюся говорити про це. Ліпше не питайте мене...

Сусід задумався...

— Хто зна?... — сказав по павзі. — Може це й ліпше!... У всякому разі, пам'ятайте, що і я, і моя жінка дуже вам співчуваємо і бажаємо зі щирого серця, щоб все закінчилося для вас якнайліпше! Коли почуєте, що говоримо про вас зле — не ображайтесь: ми мусимо так говорити. Коли б вас питали про нас — говоріть також якнайгірше, і тим зробите нам лишень прислугу. Такий тепер світ!... Пам'ятайте мою пораду і числіть завжди на мою поміч, в межах можливого, звичайно!... Допобачення!

— І він схиляється до моєї руки.

Значення цього остереження я розуміла добре. і тому знову викликала телеґрафічно свекруху, а сама тимчасом почала пакувати на всякий випадок речі.

З продажею меблів нічого не виходило — купців не було. В Совєтському Союзі люди взагалі ніколи не почували під собою твердого грунту і жили переважно „на валізках", тому на якесь устаткування попит був завжди слабий, а особливо тепер, коли в повітрі повисла якась нез'ясована тривога. Легко можна було продати лишень білизну і одежу, навіть пошену і стару. Але я того мала небагато і тримала його на скрайний випадок.

В. І. Гришко

НЕБЕЗПЕЧНА ГРА З ПРАВДОЮ

(Ще один голос про „Голос Америки" українською мовою")

Ми не збираємося тут повторювати те, що з прикрістю ствердили вже всі українці — від найправіших до найлівіших течій; виявивши неукраїнський і, навіть, протиукраїнський характер радіопересилань „Голосу Америки" українською мовою. Ми знаємо, що це американські, а не українські радіопересилання, і тому вони можуть мати, зрештою, й такий характер, який нам зовсім не подобається. І коли ми тут знову порушуємо це питання, то хочемо при цьому лише звернути увагу на один момент, дуже важливий саме з точки зору інтересів американської політики і американської політичної пропаганди.

Справа в тому, що люди, відповідальні за зміст радіопересилань „Голосу Америки" українською мовою, досі звичайно виправдувались такими аргументами: ми, мовляв, говоримо для підсовєтських українців, а не для українських емігрантів, тому враження й оцінки цих останніх для нас не мають значення. Так, нібито, було зареаговано на відповідні звернення Українського Конгресового Комітету. Правда, нам зовсім не ясно, як же ці люди, самі теж емігранти й імігранти, мають право вважати власні критерії оцінок своїх радіопересилень за тотожні з оцінками підсовєтських українців. Проте щодо самої ставки на критерії цих підсовєтських українців, що ми можемо тільки сказати на американський лад одне: окей! Окей панове, але . . .'

Але ж у тім то й річ, що від чого так не тікає нині „Голос Америки" українською мовою, як саме від того, що найбільш дошкуляє і що найбільш цікавить підсовєтських українців. Це ствердж'уємо ми тут рішуче й категорично, маючи право говорити від підсовєтських українців, одним із яких ще зовсім недавно був автор цих рядків. Та, зрештою, зовсім же не випадково саме лідер найбільш зреклямованого середовища підсовєтських українців на еміграції — Іван Багряний, найбільш рішучо й безпощадно заатакував сучасний напрям пересилань „Голосу Америки" українською мовою. Так само, як не випадково саме організація підсовєтських українців в Америці — ДОБРУС перша вдалася тут до акції масових протестів у цій справі, скріпивши цим відповідні заходи Українського Конгресового Комітету. Цим, власне, доведено недвозначно, на чиєму боці опінія підсовєтських українців.

Та й як же могло бути інакше, коли „Голос Америки" українською мовою, говорячи до підсовєтських українців, з якоюсь просто дивовижною сліпотою й глухотою „не помічає" того найбільшого слона, яким є нині в їхньому житті в совєтській дійсності на Україні **національний момент.**

Справді — досить лише бодай один раз глянути навіть тут, в Америці, в совєтську газету України, чи послухати совєтське радіо звідти, щоб відразу ж помітити, яке велике місце займає сьогодня там національне питання, скільки уваги приділяється там справі боротьби з т. зв. „українським націоналізмом" серед діячів української культури і в комуністичній партії, скільки говориться про „найправильнішу" совєтську національну політику і т. п. При цьому — скільки зусиль прикладає совєтська пропаганда на Україні для фальшування й спотворення української історії, української літератури, мови і т. д. і яким терором це все супроводжується.

Звичайно, все це робить там совєтська влада не з добра, а з необхідности виправдати й замаскувати перед підсовєтськими українцями свою протиукраїнську національну політику в інтересах російського імперіялістичного націоналізму та перебороти український національний спротив цій політиці, який, очевидно, є дуже сильний. І все це, звичайно, дуже добре бачить і чує кожен підсовєтський українець. Він не може цього не бачити й не чути, бо він цим живе й дише, бо така атмосфера підсовєтського життя в Україні. Але він бачить і чує на кожному кроці совєтську брехливу пропаганду про все це, а він хотів би почути про все це правду. І він, безперечно, шукатиме цієї правди в тому „Голосі Америки" який мав би бути для нього тим справжнім „Голосом Правди", заради якого варто йому ризикувати своєю свободою і життям при його слуханні.

А тим часом — які далекі від тієї правди, яка його цікавить в атмосфері насиченого національним моментом його життя в підсовєтській Україні, сучасні радіопересилання „Голосу Америки" українською мовою з їх униканням говорити правду про національне питання на Україні нині.

І тут мусимо сказати правду про головне: про правду.

Як відомо, найогиднішою сторінкою совєтської дійсности є брехня. Сама ця дійсність — це тотальна брехня, в якій буквально задихається підсовєтська людина. При чому — одним із головніших засобів совєтської брехні є просто замовчування, приховання і виключення правди, бо не говорити правду означає говорити неправду. Тому найбільше, за чим тужить підсовєтська людина, це є сама правда. І тому нема сильнішої зброї проти брехливої совєтської пропаганди, як сама чиста - чистісінька правда.

Але тому також ні на що так не вразлива підсовєтська людина, як на неправду. І тому не може бути нічого більш небезпечного в будь - чиїй пропаґанді, зверненій до підсовєтських людей, як гра з правдою.

І от саме така небезпечна гра з правдою має місце в „Голосі Америки" українською мовою.

Та щоб не говорити загальниками, зупинимось на одному конкретному прикладі з останніх українських пересилань. До речі — люди, відповідальні за зміст цих пересилань, часто закидають українським критикам їхньої діяльности брак річево - конкретної критики, брак річево - ділового підходу до справи, заявляючи, що вони бажали б стисло- конкретної критики окремих пересилань та ще й з точки зору тих слухачів, для яких вони призначені. Отож проаналізуймо з цієї точки зору один конкретний приклад.

Цим прикладом є характеристична для „Голосу Америки" українською мовою замітка з календаря історичних подій 13-того травня ц. р. — про Миколу Хвильового, що в цей день 1933 року покінчив своє життя самогубством.

Сам той факт, що нарешті в „Голосі Америки" для України з'явилась якась замітка з українського календаря історичних подій підсовєтського періоду, належить усіляко привітати. Зокрема ж заслуговує на признання факт звернення уваги саме на таку постать з українського підсовєтського життя, як Хвильовий. Відомо ж бо, що Хвильовий увесь час був і є ще й досі найпопулярнішим на підсовєтській Україні представником національно - визвольних прагнень в комуністичній партії, а названа його іменем течія — „хвильовизм" — це найбільш відома там форма вияву цих прагнень і тому — це найбільш виклятий совєтською пропагандою „гріх" на Україні. Це ім'я і цей „гріх" у свій час були головним об'єктом найгарячіших дискусій на Україні, поки там взагалі були можливі якісь дискусії, а потім це стало головним об'єктом найжорстокіших репресій. Бо це ім'я і цей „гріх" — це доказ якраз отого найголовнішого значення саме національного моменту на підсовєтській Україні, бо це ім'я автора гасла „Геть від Москви", і тільки в надзвичайно сміливому обґрунтуванні цього гасла в підсовєтських умовах і полягає його „гріх". І нарешті, сам акт його самогубства — це ж був акт протесту проти совєтської національної політики на Україні в 1933 р., коли ця національна політика проявилась із особливою силою в організованому Москвою на Україні голоді та в масовому терорі проти української культури в зв'язку з різким переходом цієї політики на одвертий русифікаційний курс.

(Дальше буде).

Український націоналізм — ідея та люди

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Що це не була теорія а життєва практика, доказує прямо загрозлива готовість молоді завжди жертвувати своїм життям за Україну, нераз зі шкодою для української національної економії людських сил. Деякі приклади героїзму в обличчі смерти, як двох селянських хлопців, Біласа та Данилишина були такими могутніми, що підносили їх на педесталь клясичних героїв. Вже давно Україна не мала таких героїв - патріотів.

З ними співчував цілий нарід, чого доказом була національно-релігійна маніфестація українського Львова, в годині шостій рано, в день страчення Біласа та Данилишина. Тисячами українці заляги святоюрську гору та навколишках молилися за героїв України. Націоналістичній ідеї та націоналізмові український нарід поміж двома світовими війнами давав такий великий кредит та таке безмежне довір'я, як ніякому рухові за останніх сто літ політично - національного відродження України, хоч провід організованого націоналізму приносив нерідко прикрі розчарування.

Ідея та люди.

Громадянство вражала легкодушність, з якою провід націоналістів марнував молодих патріотів, що їх часто зовсім непотрібно та навіть без найменших виглядів на вдатність їх місії висилав їх на певну довголітню тюрму, а то й смерть. Громадянство було глибоко стривожене братовбивствами, що на передодні Другої Світової Війни траплялися серед поборюючих себе груп націоналістів на терені Зах. України. З розпукою довідувалися українські патріоти в Америці про побої а то й вбивства серед націоналістів поріжнених між собою груп ще в Кракові (1939-41), саме тоді, коли червоний ворог перший раз залив Західну Україну.

А що дальше було — це прикра картина української історії. З одного боку заїлість до таких меж, де брат українець та ще й націоналіст ставав найбільше зненавидженим ворогом, що для нього не лишалося нічо друге, а тільки куля. З другого боку заїлість до тої міри, що все таки такий історичний акт, як проголошення української державної влади з 21. червня 1941 на українських землях обнижується тільки тому, що це зробив партійний противник.

Націоналізм голосив клич: „Україна понад все", а практика з поступованням націоналістичних лідерів повчала, що для декого таки власна амбіція є понад Україну. І предки наші козацькі клали голови за Україну, але жити для України не вміли та офірувати для неї своїх амбіцій теж не вміли. За гетьманську булаву та за почести неодин з них жертвував справу тої України, за яку готов був нераз класти голову.

Показується, що й нова українська націоналістична ідея не позбулася старої української національної хиби-крамоли. Це справді нове вино в старих міхах. Вино ферментує і міхи друться. І провід українського націоналізму роздроблюється щораз більше та більше, протрачуючи легкодушно це довір'я, яке український нарід дав ідеї українського націоналізму.

Замість великої динамічної ідеї, очоленої одним проводом, ми дістали партії, що їх популярно, навіть називають іменами групових лідерів. Так сильно особисті амбіції осіб затьмили ідею українського націоналізму. Лідери українського націоналізму стоять нині, на передодні світової кризи, перед судом історії. Немає сумніву, що тільки український націоналізм може нині надати недавним державним традиціям України динаміку та повести український нарід до бою за остаточне визволення. Інших сил спосібних на могутню національну революцію нині український нарід не має. Укрїнський націоналізм потребує проводу відповідального перед історією нації.

Провідники українського націоналізму дістали в свої руки талани, які вони — по євангельській притчі — можуть розробити або закопати. На одно й на друге ще час, хоч дванадцята година надходить. Присуд власника таланів на їх уживачів буде записаний на скрижалях історії України.

(Кінець).

● **Індо-китайські комуністичні терористи ранили пострілом Анрі Воввічіні, редактора часопису в Сайгон, що сприяв французам. Пострілили його в голову, як виходив з хати та кинули гранату до його автомобілю. Важко раненого відвезли до шпиталю. Це вже четвертий напад на нього в двох останніх роках.**

АМЕРИКАНСЬКЕ КРЕДО

(Написав **Джеймс Б. Кері**, секретар-скарбник КІО).

Це є стаття з серії статтів про важливі аспекти сьогоднішнього американського життя, написаних видатними американцями в зв'язку з рухом „Листів з Америки".

Вірю усім своїм серцем і душею, що бути американцем, не значить лише бути мешканцем певної географічної території на поверхні землі. Не вірю, що й інші народи світу будь-коли так розуміли, або тепер розуміють поняття — американець.

Вірю, що бути американцем, значить не мати страху перед дурними традиціями і фальшивими формами минулого, а також і перед майбутнім. Коли такий погляд таврує мене як радикала — тоді я радикал.

Від самого початку нашої історії, коли лише невелика група людей жила в Північній Америці, ми показали, що не маємо страху. Ми не боялися природи і всіх можливих жорстокостей її поводження з людиною, що прийшла з голими руками. Ми не боялися дичавини, простору і часу. Роки пливли і ми постійно показували, що не боїмося труднощів, зв'язаних з новою формою уряду. Ми не боялися один одного і інших держав. Хоробрість, породжена американським радикалізмом, підтримувала нас і наша історія повна прикладів того.

1776 рік був роком радикалізму. Петрик Генрі був далекий від бажання підбурити натовп, коли він спитав Збори Представників Вірджінії: „Чому ми тут нічого не робимо?" Це була основна думка його величної промови, за яку його могли повісити. В той час ішла боротьба не проти Джорджа Третього, не проти Англійнього Парляменту, навіть не проти збірки шкідливих законів. То була боротьба проти давно усталеної системи, філософії, низки несправедливих наказів, що відмовляли людям у рівних правах жити й працювати для свого власного щастя та щастя інших. Стверджувати, що таку боротьбу можна провести і виграти за 8 років — між 1776 і 1784 — значило: стверджувати неможливе. Томас Джеферсон знав, що Революційна Війна була лише короткими сутінками у проґресі людства. Це знали також і Ендру Джексон, і Абрагам Линколн, і Теодор Рузвелт, і Вудров Вилсон, і Франклин Делано Рузвелт.

Хто ж ті люди, що написали величне американське кредо про безстрашність? У Нюйоркській гавані обличчям до сходу стоїть височенна статуя з піднесеним смолоскипом. На п'едесталі цього пам'ятника свободі викарбовані слова, звернені до всього світу:

„Віддайте мені Ваші
втомлені, бідні,
Пригноблені маси, що
прагнуть вільно зітхнути,
Нещасні покидьки Ваших
перелюднених берегів.
Шліть їх до мене — тих бездомних, розбитих бурями,
Світить мій смолоскип
коло золотої брами!"

То є американці: знесилені, бідні, бездомні. Коли ж здається, що вони тікають, то є втеча від страху, бо лиш короткий момент потрібний, щоб одягти панцир безстрашшя.

Не тільки в таких безсмертних документах як Декларація Незалежности живе американське кредо — воно живе і в серцях людей. Зміст і значення його повинно зростати, навіть нові форми його вислову можуть помалу з'являтися. Наприклад, словами Девіда Лілієнталя було сказано: „всі урядові і приватні інституції повинні бути створені так, щоб підтримувати і захищати недоторканість індивідуума". Саме цю концепцію світ сприймає як американізм і на неї спрямовані всі надії і прагнення всіх народів. Не легко бути американцем і ми несемо важку відповідальність.

ВИКОРИСТОВУЮТЬ НЕНАВИСТЬ АРАБІВ ДО АМЕРИКИ.

Каїро (Єгипет), 17 липня.— Офіс Обєднаних Держав перестав видавати бюлетені про воєнну ситуацію в Кореї, щоб не передавати вістей про американські воєнні невдачі, які справляють арабам велику радість. Це неприхильне відношення до Америки використовує комуністична пропаґанда для своїх цілей, представляючи американську непереможність — мітом. Арабський світ озлоблений на Злучені Держави через поділ Палестини та Державу Ізраїля. Звернення Обєднаних Націй до тих держав, що є членами цеї міжнародної організації, щоб стали збройно в обороні Корейської Республіки, не має популярности в арабських країнах. Зате араби зачинають прислухуватись скорше до совєтської пропаґанди, яка „ґарантує" їм „вічну приязнь Росії".

„ДЕНЬ ЖІНКИ"

Пікнік „ДЕНЬ ЖІНКИ" випав настільки удало з боку морального й організаційного, викликав такі гарні відгуки зі сторони жіноцтва і загалу громадянства, що варто спинитися більше над такого роду імпрезами.

Це була перша спроба об'єднати кілька різних товариств для одної цілі, при чому — на абсолютно рівних умовах, так що ніхто не був першим і головним, і ніхто не був останнім. І цей досвід довів, що між жіноцтвом можна сподіватися дружніх відносин, які дають до того ж змогу різним товариствам пізнати один одного і ознайомитися з роботою інших.

Спроба дати на пікніку програму теж виявилася дуже вдалою, зробивши гарне враження і давши присутнім змогу познайомитися з діяльністю ПЛАСТУ та СУМУ.

Виставка народного мистецтва, зібрана й упорядкована окремими панями за допомогою представниць від товариств, дала змогу жінкам оглянути багато добрих вишивок, застосованих на серветах, обрусах, блюзках, як також і вишивки тризуба та Божої Матері.

Особливо багато уваги викликала імпровізована виставка образів проф. З. Макаренка. Родом з Кубані, наш артист, закінчивши Університет та Академію Мистецтва в Києві, перейшов усі прикрості, неминучі для українського совєтського громадянина. Але його незаперечний талант допоміг йому, після реґабілітації, вибитися знову на поверхню життя. Виїхавши з Києва, проф. Макаренко працював, як викладач на катедрі графіки, а також виконував власну творчу працю в монументальній скульптурі для будинків, та в малярстві, беручи участь в численних художніх виставках.

В часі війни його, з родиною вивезено до Дюссельдорфу, потім до Берліна, звідки, з кінцем війни він дістався до Риму. В Римі, на рекомендацію Єпископа о. Івана Бучка, проф. Макаренко виконав образи для церкви Санта Марія де Лючія, де за велику виразність образів артист дістав нагороду з Ватикану та персональну подяку і благословення від Кардинала Тіссерана.

У 1948 році проф. Макаренко взяв участь на IV-ій Всеіталійській виставці в Мілані, „Сант Ангелікум", де відзначено його картину „Воскресіння Лазаря", яку присутні на пікніку могли оглядати в павільоні.

Об'єднання Українських Жінок склало подяку проф. Макаренкові, що не відмовив прибути з недалекого Юніон Сити і показав нашим жінкам бодай трохи з своїх робіт. Крім уже згаданої картини „Воскресіння Лазаря", на присутніх велике враження зробили майстерні портрети, які проф. Макаренко зробив на замовлення.

Отже, вже на цьому першому пікніку Об'єднання Українських Жінок вже виконано одне із своїх завдань: познайомити товариства між собою, показати працю „молодих" „старшим", висвітлити досягнення „старших" перед молодими, і всіх бодай трохи познайомити з досягненнями української культури, — не на словах тільки, а на реальному показі.

Ще одне досягнення пікніку — це те, що там була переважаюча більшість молоді і дітей.

Щодо старшого покоління, то ось що пише до п. Галичин зараз по пікніку п. Середова, одна із довголітніх працівниць на народній ниві: „Дорога Пані! Ідіть цим шляхом. Не знаю, чи матеріяльно ми заробили, але морально дуже ми зискали: 1) піднесення духа, 2) узискання єдности. Здвигнути організацію і дати їй напрям - то вже є щось велике".

На цьому місті належиться подяка тим товариствам, яких членкиці доложили труду в підготовці свята, або знову вже під час самого свята, Об'єднання складає щиру подяку. Зокрема дякуємо таким Товариствам: Золотий Хрест, Український Продакшен Юніт А. Ч. Хреста, Жіночий Відділ Самопомочі, Жіночий Відділ У. Н. Союзу, Тов. Ольги Басараб, Молодеча Жіноча Організація, Пластунки та Жіноча Секція СУМ'а, всі з Ню Йорку; Сестр. Пречистої Діви Марії і Тов. Лесі Українки з Джерзі Сити; Тов. Ольги Басараб з Вейон; Тов. Ольги Басараб, Сестр. Пресвятої Діви Марії, Жіночий Відділ У. Н. Союзу з Нюарк; Жіночий Відділ У. Н. Союзу з Елізабет, Н. Дж.

Після обрахунку тикетів, на святі було около 800 осіб, а загальний грошевий оборот виносив $1,500. По оплаченні розходів, з приходу, а теж зі жертв, які зложили поодинокі товариства з нагоди Дня Жінки, передано до УККомітету на Народній Фонд $400.

День Жінки виказав, що того роду жіночі свята є корисними, а тому вказаним було б відбувати їх частіше по різних громадах.

Л. Івченко

Трійливий плющ—Poison-Ivy

(За ботаніком Гербертом Ґроґом).

Багато людей пізнають трійливий плющ (Rhus Toxicodendron) аж тоді, як відчуває його трійливе діяння на своїй шкірі. Трійливий плющ, а теж трійливий сумак (Rhus venenata) і західній трійливий дуб (Rhus diversiloba) є найбільше трійливими ростинами, що нарушують людську шкіру.

Трійливий плющ має трійло в олії, що находиться в цілій ростині — в корені, билині, листі, цвітові і овочі, а навіть в тоненьких налистних волосинках. Часом найменше діткнення до тієї ростини нагою частиною тіла викликує боляче затроєння шкіри. Люди- які можуть присягнути, що ніде не зустрічалися з тим плющем, але дістали запалення шкіри, часто кажуть, що це відновлення запалення, внаслідок давнього стику з трійлом тієї ростини; мовляв, це запалення відновляється кожного року впродовж 7 років від часу того стику. В дійсності причина запалення може бути та, що людина, переходячи попри трійливий плющ, діткнулася своїм одінням до нього, особливо обувою, кошиком чи іншою річчю, що несла в руці, дістала трійло від собаки, що була в кущах серед плющу і т. ін. Навіть дим паленого плющу уносить багато частинок трійла, яке може спричинити серійозне затроєння людської шкіри. Зірваний, а навіть сухий плющ затримує в собі трійливу олію.

Відпорність на ту трійливу оливу плющу є різна в різних людей; декому вона зовсім не шкодить. Одначе ніколи не треба бути певним. Скорше чи пізніше, під час спітніння або ходячи з раною, навіть найвідпорніша на те трійло людина затроюється ним.

Розпізнання

Трійливий плющ виступає в таких різнородних формах і місцях, що не можна описати його кількома словами. Найчастіше він має форму низького куща, з билом, що довге на яку стопу (фут), а верх била закінчується листям. Те било часом глибоко вкорінене в землю, а нерідко має корінь під верхом, як било суниці.

Деколи цей плющ виступає як повзучий корч, що винеться по плотах і деревах. Він буває на 40 стіп довжини, а його било грубе при насаді на кілька цалів. Його легко можна змішати з повзучою ростиною жиморослі (Вирджінія кріпер), хоч ця ростина має інше листя та інші овочі.

Листки трійливого плющу ростуть на билі протилежно, по три листки в громаді, як на билині суниці. Зате жиморосль має по п'ять листків вкупі.

Ці листки гладкі, блискучі та сильні, з виразним хребтом і розгалуженням. Раннім літом із загибів між листками і билом виротають грона незамітних білявих цвіточок, з яких пізніше виростають біляві овочі величини польового гороху: спершу вони м'ясисті, пізніше тверднуть і стають сухими. В такому стані вони залишаються на безлистому билі через зиму. Не кожна ростина цього плющу видає овоч, одначе пізнати її по трилисті. Жиморозль має сині овочі на червоних стебелинах.

Трійливий плющ росте в різних обставинах — в холодному і сухому місці, в тіні й на сонці, серед пісків, каменюк, по лісах і на полях. На управних полях він росте лише на межах або запущених місцях. Він є майже невідступним сусідом прогульковців на літнискьах, бо любить рости в травах, кущах і лісах біля рік та озер.

Лікування затроєння

Як кажуть, „унція запобігання варта фунт лікування". Велике число людей не знає або не є певним, чого саме треба уникати. Найпевнішою захороною проти трійла плющу є миття рук і лиця 5-процентовим розчином хльориду заліза, що змішаний з водою і однаковою кількістю гліцерини. Це, що остається по митті і засохне на шкірі, є невтралізуючим чинником трійла. Одначе цей чинник є лише привентивний, а не лікуючий. Хто надто чутливий на це трійло, повинен дістати в лікаря так зв. антиджен трітмент, що зробить його більше відпорним проти того трійла, а також може вилікувати його з затроєння.

Як трійлива олія плющу діткнулася вашої шкіри, негайно треба обмити це місце на тілі милом, що має в собі досить лугу (лай): мити треба теплою водою, найкраще під краном. Як це зробиться, заки ще олія дісталася на шкіру, іншого лікування не треба. Змивання алькоголем, ґазоліною або нафтою теж помагає.

Першою познакою запалення є звичайно легке свербіння і почервоніння шкіри. Скоро свербіння збільшується і на тілі виступають водністі міхурчики. В декого затроєння на цьому кінчається і уступає, в інших міхурчики перетворюються в струпи. Цьому затроєнню може товаришити висока гарячка, хворий відчуває неспокій. В такому разі треба мати повний відпочинок і вживати розвільнюючих ліків, а найкраще вдатися до лікаря.

Безліч різних ліків поручається проти затроєння олією плющу. Деякі з них справді помагають, інші лише злагіднюють запалення і свербіння. В останніх часах найпопулярнішим ліком є пермаґант калію (потесіюм перманґенейт); через окиснення він нищить саме трійло. Запалені частини тіла треба натирати 3-процентовим розчином цього хемікалю; для дуже чутливих на трійло треба вживати слабшого розчину. Брунатну пляму, що остається на тілі, постепенно усувається вживанням мила з водою. Як уже виступили міхурчики, не треба болячого місця сильно натирати. Уживання охолоджуючих середників (бейкінг сода, розчин бораксового квасу — боресик есид і т. ін.) можливе лише тоді, як міхурці ще не течуть; в противному разі, ті міхурці заструпляться і затроєння збільшиться. Із злагіднюючих середників найкраще вживати каламін (келамайн), що не є оліїстий і жирний. Він розпускає трійло.

Різні пацієнти різно реаґують на дане лікування. Тих лікувань не перелічиш. Годиться згадати загальне переконання, що на затроєння плющем помагають соки звичайний "jewelweed" (impatiens fulva, Impatiens Pallida), або „тач-мі-нат" (бальсамін). Одначе вчені ще не прослідили докладно ефективности тих соків на затроєння плющем.

Винищування

Найуспішніше винищування трійливого плющу культивацією, обробіткою. Найлегше це робити руками. Одначе це можна робити лише на малих смугах, біля хат, потоків і т. д. В такому разі треба мати на руках рукавиці, а на ногах ґумові чоботи, які потім легко змити з трійла. Цікаве, що рогатий скот, вівці і кози можуть пастися серед трійливого плющу і його трійло їм не шкодить.

Теж можна винищувати плющ сіллю, нафтою, зужитою моторовою оливою. Найдешевшим хемікалом на винищування плющу є хльоран содію (содіюм клорейт). 10-процентовий розчин цього хльорану содію (1 фунт на ґальон води) вистачить на 200 квадратових стіп площі. Перше сприскування цим розчином плющу треба в початку червня, а друге в половині липня. В вогких місцях вистачає одне сплющування.

(„Новий Шлях")

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА

Наради в справі переселенчої акції

Українці міста Филаделфі на основі нового іміґраційного закону маємо спромогу спровадити ще 20.00 українських скитальців з Німеччини й Австрії до Америки.

Впродовж двох місяців мусимо виотовити і вислати ашуранси, бо в противному разі буде запізно.

Для обоворення цеї справи Відділ Самопомочі у Филаделфії запрошує своїх членів і всіх ромадян-українців міста Филаделфії на ширші сходини, які відбудуться в суботу, дня 22 липня 1950, о год. 7-ій вечором в залі Горожан при 847 Н. Френклін вул,

На сходинах зреферують справу д-р. Ценко і дир. Блавацький, при чому докладно пояснять приписи закону.

Чинна участь у переселенчій акції це обов'язок кожного з нас. Тому просимо всіх взяти громадну участь в цій акції.

За Управу Відділу Самопомочі: О. Голінатий, голова; М. Мадай, секретар.

ДІТРОЙТ, Міш.

Похорон заслуженого громадянина.

Українська громада в Дітройті понесла велику страту. Дня 27 червня несподівано помер **Микола Машталір,** один із найдіяльніших членів цієї громади та знаний далеко поза Дітройт громадський діяч. Вмер він, оплаканий найближчою ріднею і тими, що його знали, цінили й любили.

Микола Машталір народився 22 травня 1895 року в селі Гайворонка, підгаєцького повіту в Галичині. Вісімнадцятилітнім хлопцем приїхав до Америки й зараз включився в українське життя. Найбільшу частину свого життя прожив у Дітройті, де і розвинув найкращу свою діяльність в усіх ділянках українського громадсько-політичного життя. Покійний був членом-основником відділу ч. 4 ОДВУ в Гемтремеку, займаючи керівні пости в цій організації аж до самої смерти; рівночасно був кілька разів членом Центральної Управи ОДВУ. Крім цього Микола Машталір був членом Українського Народного Союзу, відділ ч. 94 ім. М. Шашкевича в Гемтремеку, вложив велику працю в розбудову цього товариства і був вісім разів його предсідником; далі Покійний належав до Українського Демократичного Клюбу та до хорів ім. Котляревського і Думка. Рівночасно виступав як аматор у різних аматорських представленнях не тільки в Дітройті, але також в інших місцевостях Америки та Канади. Не було ділянки українського життя, в якій М. Машталір не брав би активної участі. Він жив і горів Україною. З Нею в серці відійшов від нас.

Вістка про його несподівану смерть боляче тронула не тільки його найближчу рідню, горем прибиту Дружину, Доньку, не тільки дітройтську українську громаду, яка знала його, цінила й любила, але й далекі кола українців поза Дітройтом, доказом чого були телеграми співчуття і китиці квітів на його свіжу могилу з різних місцевостей Америки.

В день похорону, дня 1. липня, численна українська громада в останнє прощала свого багатиря. Кілька десяток авт везли сумну громаду, яка супроваджала Покійного на останній спочинок, а опісля на спільному обіді зібрано $75 на різні народні цілі. З того Український Золотий Хрест (ЦУ) жертвував $5, а п. Микола Горин, голова відділу ч. 4 ОДВУ в Гемтремеку $10 замість квітів на могилу Покійного.

В Миколі Машталірі ми втратили відданого народного працівника, щирого друга і приятеля. Хай американська земля буде йому легкою!

Д. Квітка

РІ ВЗИВАЄ КОРЕЙЦІВ НЕ РОЗПАЧАТИ, А БОРОТИСЬ

Південна Корея, 18. липня. Синґмен Рі, президент Корейської Республіки, промовляючи з нагоди другої річниці Конституції Південної Кореї, запевняв корейців, що остаточна перемога буде по їх боці та що ціла Корея буде з'єднана в одно державне тіло. В церемонії брали участь члени кабінету та парляменту й чужинецькі дипломати, включно з американським амбасадором та представником національного Китаю. Президент Рі, згадавши нічим і ніким неспровокований напад на Південну Корею, взивав населення не попадати в розпач з приводу невдач на полі бою, бо ці невдачі, казав він, тільки переходові. Як мораль бойових частин висока, то не може вона бути низькою і в загалу населення. Тепер пора тільки боротись за з'єднання цілої Кореї, нашої батьківщини, — говорив президент.

СПРАВЛЕННЯ

1) В „Спогаді про день 1. липня 1910 року" поміщеному в „Свободі" ч. 158 з дня 11. липня 1950 р. простується отсим прізвище „сестер Величківських" — на „сестер Величківних".

2) В спогаді „Через Збруч" має бути: „Гермаківка" і „Олена Теліга з Шовгеневих".

На 3 стор.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

IRONDEQUOIT, N. Y. — Meeting of the Taras Shevchenko Society, Branch 289 of the U.N.A., will be held Friday, July 21, 1950 at the Ukrainian Hall on Goodman. Meeting well start at 8:00 P.M. Sharp. All members are asked to be present as there are very important matters to settle. — S. P. Holowka, Pres.; M. Hussar, Treas.

АЛІКВІПА, ПА. — Бр. Св. О. Николая, від. 120 подає до відома всім членам і членицям, що піврічні збори відбудуться в неділю, 23. липня, в год. 2-гій попол. Є багато справ до полагодження, тому заряд просить всіх членів прибути на час. Збори відбудуться в галі У. Н. Дому. — Уряд.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що збори Тов. відбудуться в неділю, 23. липня, в год. 2-гій попол., в салі Укр. Клюбу, 13 Washington. Пригадується, що члени, які отримують „Свободу" обов'язані платити 20 ц. більше місячно. Приймаємо нових членів без вступного. — В. Мандзій, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 9. липня 1950 року помер довголітній член і бувший урядник Тов. Запорозька Січ, від. 367 в Рочестер, Н. Й.,

ТИТА КОЛОМИЄЦЬ,

проживши 68 літ. Покійний походив з села Копенкі, пов. Калуш, Західна Галичина.

Полишив у смутку жену Анну, 4 синів, Василя, Івана, Михаїла й Стефана, та 3 дочки, Анастазію, Розалію й Марію.

Похорон відбувся 13. липня з дому покійного до церкви св. Иосафата, а відтак на вічний спочинок на цвинтар при участи членів, рідних й приятелів.

В. Й. П.

В. Попович, секр.

Дня 28. червня 1950 року помер по довгій недузі член Українського Клюбу, від. 309 УНСоюзу в Сиґінав, Миш.,

ІВАН КОВТУН,

проживши 75 літ. Покійний походив з села Якимчиці, пов. Рудки, Галичина. До Зл. Держав прибув 1911 року. До УНСоюзу вступив 1924 році.

Покійний полишив у смутку дружину Анну, сина Николая і 6 дочок, Марію, Наталку, Катерину, Павлину, Анну і Стефанію.

Похорон відбувся 1. липня з похоронного заведення при участи родини і знайомих на Мавит Олівет цвинтар в Сиґінва, Миш.

Секретар від. 309.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Матеріяли для „Свободи" проситься слати до редакції під адресою „Свободи", а не осіб, які працюють у газеті. Це відноситься у першу чергу до таких матеріялів, які повинні б бути негайно використані.

ПОДЯКА

Почуваюся до милого обов'язку зложити найщирішу подяку Високоповажним п.п **М. Колодієві та його дружині,** за щире піклування нас новоприбулих, на вільну землю Вашинґтона, м. Клівленду, що прийшли нам з першою допомогою на новім осідку нашого життя, як в оформленні, також улаштування на праці і моральної підтримки. В п. Колодія за його перебування в Америці (40 р.) не згасла іскра любови до свого багато страдального українського народу. п. Колодій також є українським погребником — обслуга найкультурніша і забезпечена всім вимогам (до того сприяє помешкання); характерно, і те, що родина небіжчика, при своєму сумі, має духову, моральну підтримку.

Хай Всевишній Господь обгорне своєю ласкою і дасть Вам здоровля, щасливого життя, на довгі літа!

Д. Назарець.

ТАРЗАН, ч. 2389. Заблукавший лист.



Саме тоді, як Тарзан супроводив свого молодого друга через нетри до його дому...

...далеко в Ню Йорку крики кімнатної дівчини привели готелевих детективів до кімнати А. Б. Скондера.

Детектив думав, що це тіло Скондера й тому він здивувався, коли найшов лист, адресований до Гейнса.

За пів години радіо-спримач на літаку з Луї дістав несподівану телеграму.